

Nieuwsbrief

// 3 oktober 2024

Beste lezers, vrienden en bezoekers van Bureau Europa,

Graag hadden we in deze nieuwsbrief een vrolijke oproep gedaan om deel te nemen aan Heel Maastricht Bakt!, een stadsbreed architectuurinitiatief waar met gebakken gebouwen de stad zou worden verbeeld. Velen hadden met groot enthousiasme toegezegd om in de komende jaren dit project gezamenlijk uit te breiden. Tot mijn teleurstelling blazen we deze opmaat voorlopig af want er is momenteel grote onduidelijkheid of we in 2025 wel open zijn.

Afgelopen maandag kregen wij het bericht van de gemeente Maastricht dat er - ondanks een positief advies - geen middelen voor de komende vier jaren beschikbaar worden gesteld. Een klap in het gezicht van het team maar nog meer een verlies voor de stad als Bureau Europa niet door kan gaan. In een tijd waarin woningbouw, participatie en architectuur zo in de aandacht staat, is het onbegrijpelijk dat een sluiting dreigt.

Landelijk is er vorig jaar het beleid opgezet om lokaal meer architectuurcultuur tot stand te brengen - en dat is ook met het huidige kabinet nog steeds een staande lijn. We zijn dan ook blij met de vele steunbetuigingen en zelfs bereidheid van de gemeenteraad om te kijken naar oplossingen.

Deze maand komen er gelukkig nog vele mooie projecten waarvoor ik u graag verwelkom, zoals de expositie 'Dancing Brain' van Bo Oudendijk in de hoekkamer, de prachtige serie performances van Motus Mori RELIQUIEM door Katja Heitmann (in samenwerking met Marres en de Nederlandse Dansdagen), videokunsthoeftival Transitions, en Do we belong here? het poëziefestival door The Artist and the Others. En zeker niet te vergeten is er doorlopend onze succesvolle expositie 'Machine à Amuser. The Life and Death of the Beistegui Penthouse Apartment' naar het boek van Wim van den Bergh.

Wie weet is er een volgende nieuwsbrief weer een meer vrolijke noot, ik hoop het zo van harte.

Floor van Spaendonck
Directeur Bureau Europa

PROGRAMMA // ACTIVITEITEN

Beeld: Hanneke Wetzter

event // MOTUS MORI RELIQUIEM

Performance Katja Heitmann

Van 5 tot en met 10 oktober presenteren Marres, Bureau Europa en de Nederlandse Dansdagen de voorstelling Motus Mori RELIQUIEM van de Duitse choreografe Katja Heitmann. Motus Mori RELIQUIEM is gewijd aan de menselijke beweging en vindt plaats in de grote zaal van Bureau Europa in Maastricht.

Wat beweegt de mens? In *Motus Mori RELIQUIEM* ervaar je andermans beweegredenen op de meest directe en indringende manier mogelijk: via jouw lichaam. Je verplaatst jezelf in de vele donateurs van het archief en voel je je persoonlijke bewegings-vocabulaire. Heitmann noemt dit 'kinetische empathie'.

In het meerjarige kunstproject *Motus Mori* verzamelt en bewaart Katja Heitmann de menselijke beweging. Inmiddels hebben al meer dan 1900 mensen hun persoonlijke beweging gedoneerd aan dit belichaamde archief, op basis waarvan de choreografe telkens nieuwe kunstwerken maakt. Ook mensen uit Maastricht doneerden hun beweging aan het *Motus Mori*. Dit najaar keert de choreografe terug met *RELIQUIEM*.

Met *RELIQUIEM* zet Katja Heitmann de volgende stap binnen haar archiefonderzoek; het creëren van collectief gedeeld bewegingserfgoed om het veilig te stellen voor de toekomst. Het archief wordt overgedragen aan 'iedereen'. Immers: wil niet ieder mens blijven voortbewegen, tot in eeuwigheid? [Lees meer...](#)

Data en tijdstippen 5 & 6 oktober 2024: 10:30, 12:00, 14:30 en 16:00u

7, 8, 9 en 10 oktober 2024: 13:00 en 19:00u

Locatie Bureau Europa, platform voor architectuur en design

Entree tickets via de [Nederlandse Dansdagen](#). Max. 30 personen per uitvoering

EXPOSITIES // PRESENTATIES

expositie // MACHINE À AMUSER

The Life and Death of the Beistegui Penthouse Apartment

Iedere architect kent Le Corbusier en zijn beroemde overtuiging dat "het huis een woonmachine is" (*La maison est une machine à habiter*). Toch is er één gebouw in het oeuvre van deze puristische modernist die geen woonmachine, maar eerder een instrument tot puur vermaak was.

In zijn boek *Machine à Amuser. The Life and Death of the Beistegui Penthouse Apartment* beschrijft Wim van den Bergh de ontstaansgeschiedenis van het beroemde penthouse van de Frans-Mexicaanse millionaire bachelor Charles de Beistegui. Het penthouse werd ontworpen en gebouwd door Le Corbusier en Pierre Jeanneret aan de Champs-Élysées tussen 1929 en 1932. Van den Bergh volgt de evolutie van dit icoon van de moderne architectuur, vanaf de initiële competitie tussen Gabriel Guevrekian, André Lurçat en Le Corbusier & Pierre Jeanneret tot aan de uiteindelijke uitvoering. Hij vertelt het verhaal van de ambitie van een klant om een huis te bouwen dat gewijd is aan vermaak op een van de meest welvarende straten van Parijs.

Bureau Europa vertaalt dit boek nu in een expositie. Want *Machine à Amuser* is niet alleen het verhaal van een tot heden onderbelicht ontwerp van een van de belangrijkste architecten van de twintigste eeuw. Het is ook [Lees meer...](#)

De expositie *Machine à Amuser. The Life and Death of the Beistegui Penthouse Apartment* is te zien vanaf vrijdag 9 augustus tot en met zondag 3 november 2024. Bureau Europa is gedurende deze periode geopend van woensdag t/m vrijdag (12:00-17:00 uur) en tijdens evenementen. Zo zijn we in oktober ook geopend in de weekenden van 5 en 6, 12 en 13, en 19 en 20 oktober. De expositie is gratis te bezoeken!

Data vrijdag 9 augustus - zondag 3 november 2024

Locatie Bureau Europa, platform voor architectuur en design

Toegang gratis

Curatortours

Op vrijdag 25 oktober en vrijdag 1 november kunt u samen met Max Slangen, maker van de tentoonstelling, *Machine à Amuser* bezoeken. Max zal u langs de expo leiden en vertellen over het penthouse, Le Corbusier, opdrachtgever de Beistegui en (de samenwerking met)

architect en auteur Wim van den Bergh.

De tours starten om 15:00 uur. Meelopen is kosteloos, maar aanmelden is wel verplicht via info@bureau-europa.nl.

Beeld: Bo Oudendijk

presentatie // DANCING BRAIN

Bo Oudendijk in de hoekkamer

Wil je weten hoe je hersenen werken terwijl je danst? Vaak leren mensen bewegingen van dansleraren of video's en bewegen ze op basis van wat ze hebben geleerd. Dit is echter niet alleen het geval. We bedenken nieuwe dansbewegingen door bewegingen van anderen te analyseren, zelfs ter plekke. We leren van elkaar. Jij beweegt, dus ik beweeg. Zijn we aan het dansen?

Bo Oudendijk duikt in de neurowetenschappen en gebruikt wetenschappelijk onderzoek als instrument om een dialoog te ontwikkelen over beweging en improvisatie. Dansimprovisatie is een kunstvorm zonder verbale communicatie. Bo ziet improvisatie als een methode om communicatie via dans te herdefiniëren en een discussie te ontwikkelen over hoe de geest functioneert tijdens het dansen. Het analyseren en herdefiniëren van dansimprovisatie helpt hem om te begrijpen en te groeien als performer.

Dit Dancing Brain-project gaat over onderzoek naar het belang van bewustzijn tijdens dansimprovisatie. Het doel van dit project is om een conceptuele performance te presenteren over de relatie tussen lichaam en geest tijdens dansimprovisatie.

Deze tentoonstelling gaat over dansimprovisatie geconstrueerd door het vinden van zijn eigen definitie van dansimprovisatie. Dit omvat het analyseren van dansimprovisatie door middel van eigen wetenschappelijk onderzoek en interviews. Het onderzoek gaat verder met het identificeren van dansimprovisatie en het analyseren van de mindset van dansers door middel van een feedbackloop tussen lichaam, tijd en ruimte. [Lees meer...](#)

Data zaterdag 28 september - zondag 10 november 2024

Locatie Bureau Europa, platform voor architectuur en design

Toegang gratis

PROGRAMMA // ACTIVITEITEN

event // TRANSITIONS

Filmkunstfestival in het Sphinxkwartier

Transitions viert procesgestuurde filmproductie met een dynamische driedaagse bijeenkomst van kunstenaars en filmmakers. Het evenement toont hun unieke methodes door middel van vertoningen, kunstenaarsprofielen, rondetafelgesprekken en inzichten achter de schermen. Daarnaast is er een levendige, gratis tentoonstelling van audiovisuele werken op verschillende locaties in Maastricht, georganiseerd in samenwerking met Viewmaster Projects.

Bij Bureau Europa zal de bijna vijf uur durende, baanbrekende film *THE MOVIE ORGY* van de Amerikaanse regisseur en filmkunstenaar Joe Dante te zien zijn. De film start steeds om 12:15 uur en is rond 16:50 uur afgelopen. Entree is gratis.

Over The Movie Orgy: *THE MOVIE ORGY* is een legendarisch vijf uur durend meesterwerk van Joe Dante—een van de belangrijkste meesters van de genrecinema. In 1968 nam de toekomstige regisseur van *GREMLINS* en *INNERSPACE* een appartement vol met 16mm-films en, met de hulp van producer Jon Davison (*ROBOCOP*), vormde hij dit zorgvuldig om tot wat mogelijk de allereerste found footage megamix ter wereld is. Bestaande uit commercials, journaalfragmenten, clips uit speelfilms, tv-bloopers en nog veel meer, is *THE MOVIE ORGY* zowel een fascinerend cultureel artefact als een wilde vortex van gemixte pracht. Decennialang niet beschikbaar voor vertoning en nooit uitgebracht op home video, is de film bewaard gebleven vanaf de originele 16mm-rollen door AGFA, in samenwerking met Joe Dante en Jon Davison. [Lees meer...](#)

Kijk voor meer informatie over Transitions en de andere locaties en evenementen op www.transitionsmaastricht.nl.

Datum donderdag 3 oktober t/m zondag 20 oktober 2024 (wo. t/m zo.)

Locatie Bureau Europa, platform voor architectuur en design

Adres Boschstraat 9, 6211 AS Maastricht

Entree gratis

event // DO WE BELONG HERE?

Poëziefestival door The Artist and the Others

Één dag om te genieten van poëzie en kunst, offline opnieuw in contact te komen met je creativiteit.

Doe met ons mee bij Bureau Europa, op 19 oktober. Gedurende de dag krijgen inwoners, studenten en bezoekers, dankzij meeslepende participatieve installaties en live poëzieperformances, de kans om geïnspireerd te raken, zich verbonden te voelen en hun verhalen te delen in relatie tot de ruimtes waarin ze leven.

Waar hoor jij thuis? Hoe verhoud jij je tot de ruimtes waarin je leeft?

Ontkoppel van technologie, vertraag. Herstel de verbinding met anderen en de ruimtes waarin je leeft door middel van woorden, beelden en gevoelens. Herontdek je innerlijke artistieke talent en ontdek hoe verschillende mensen hun gevoel van ergens bij horen in twijfel trekken en waarde hechten aan hun omgeving.

Stap binnen wanneer je wilt en blijf zo lang je wilt. Ga zitten, doe een dutje, lees, praat, luister of kijk. Grijp de kans om je hectische en afgeleide levensstijl bij de deur achter te laten.

Het eendaagse evenement Do we belong here? is gecreëerd om inwoners, studenten en bezoekers van Maastricht een glimp te bieden van de 'vita contemplativa' – een manier van leven die uiterst belangrijk is voor ons welzijn, maar waarvan we ons hebben vervreemd door het hoge tempo van de samenleving. [Lees meer...](#)

Datum 19 Oktober 2024, 12:00-21:00 uur

Locatie Bureau Europa, platform voor architectuur en design

Toegang gratis

EN VERDER...

wandeling // EAU EAU MESTREECH...

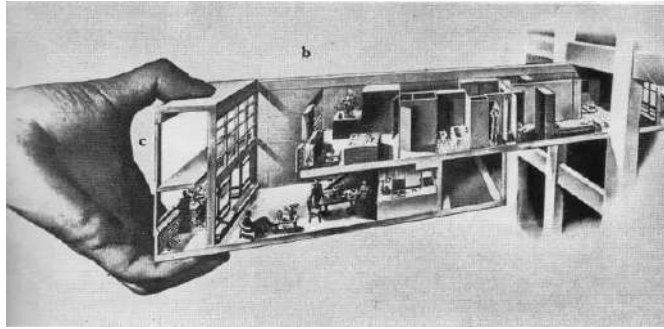
Een Maastrichtse waterwandeling

Wat is de belangrijkste rivier van Maastricht? Een open deur? Minder dan je misschien denkt, want het is niet de Maas. Maastricht is meer langs de Jeker dan langs de Maas ontstaan, een stad heeft zich gevormd waar deze twee rivieren elkaar ontmoeten.

Wist je dat het water altijd bepalend is geweest in de stad? Dat Maastricht groeide, maar Wyck juist kromp? Dat er een ondergronds aquaduct bestaat? Dat vissen er kunnen traplopen? Dat je er Zeezicht hebt? Dat je met water een bres in de stadsmuur slaat?

Leer meer met deze Maastrichtse waterwandeling, het vervolg op de stadswandeling 'En Plein Publiek' van erfgoedconservatoren Remco Beckers en Joes Minis. Deze wandeling is in het kader van de Open Monumentendag geschreven. De gedrukte wandeling is gratis op te halen bij Bureau Europa, of [hier online te vinden](#).

DE BLIK VAN MAX

Een wooneenheid in de Unité d'Habitation (beeld: publiek domein)

column // EEN CORBUSIAANS ONTWAKEN

Max Slangen

Waar was ik gebleven? Juist, op weg naar de bovenverdieping van de *Cité de l'architecture et du patrimoine* in Parijs. Deze verdieping is geheel gewijd aan moderne architectuur, met, hoe kan het ook anders, een flink gedeelte gereserveerd voor het oeuvre van Le Corbusier. Nu is dit misschien een goed moment om te bekennen dat ik mij nooit al te zeer verdiept heb in de ontwerpen van wellicht de grootste architect van de 20e eeuw. Ook nu nog word je er in colleges mee doodgegooid, waardoor er bij mij een zekere Corbusier-moeheid optrad. Die achterstand ben ik langzaam aan het wegwerken, onder andere natuurlijk met het maken van de tentoonstelling *Machine à Amuser*.

Terug naar Parijs. Daar staat namelijk een indrukwekkende 1-op-1 reproductie van één appartement uit de Unité d'Habitation in Marseille. De *Unité* is een groot complex met liefst 337 wooneenheden (waar de Franse naam vandaan komt), ontworpen door Le Corbusier tussen 1947 en 1953. Bekend is de doorsnede: door de intelligente opzet van het gebouw is er maar één gang per drie verdiepingen nodig. (Die doorsnede doet overigens sterk denken aan het tevens zeer interessante Narkomfin-gebouw in Moskou van twintig jaar eerder.) Dat betekent dat alle 23 geïntegreerde woningtypen ten minste gedeeltelijk over twee verdiepingen verdeeld zijn.

Die wooneenheid is een openbaring. Wat een aangename, rijke materialen, wat een kleuren en fijne details! Ik associeerde Le Corbusier altijd met abstractie, contrast, scherp licht. Een zekere kilte ook. De *Unité* wordt met zijn onverhulde (=brut) betonstructuur nogal eens gezien als de oorsprong van het brutalisme, maar bruto is dit allerminst. De woning is compact, maar door de vide in de woonkamer verrassend ruimtelijk op een intieme manier. De balkons en uitzichten aan beide zijden (westwaarts op de zee, oostwaarts richting de bergen) dragen daaraan bij.

Alles is uiterst slim ingedeeld en heerlijk kleurrijk. Hier moet ook zeker de rol van de onvolprezen Charlotte Perriand vermeld worden, die minstens voor de keukens en kasten verantwoordelijk was. Perriand werd toen zij zich meldde bij Le Corbusier afgewezen met de woorden: 'We hebben geen behoefte aan iemand die kussens kan naaien', maar hier wordt duidelijk hoe onterecht die denigrerende opmerking wel was.

Over de Unité d'Habitation valt nog veel meer te schrijven. Zo is er het genoemde *béton brut*, dat juist door zijn 'brute' bekistingssporen een zekere aantrekbaarheid krijgt, de vele connotaties met oceanastomers (een fascinatie van Le Corbusier), de bijzondere sociale component van het gebouw, het fantastische dakterras (of *dek*)... Iemand zou er een boek à la *Machine à Amuser* over moeten schrijven.

Copyright © 2024 Bureau Europa, All rights reserved.

Want to change how you receive these emails?
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

